

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia agricultură și industrie alimentară

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

19 06 2014

C-24-6 nr. 190

Coraport

asupra proiectului de Lege pentru modificarea și completarea
unor acte legislative

nr.35 din 04.02.2014

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, prezentat de Guvern și expune următoarele.

Proiectul în cauză prevede modificarea și completarea a șase acte legislative care vizează armonizarea legislației naționale cu cea a Uniunii Europene în domeniul prevenirii, diminuării și combaterii consumului de tutun.

Principalele modificări și completări sunt expuse la Legea nr.278-XVI din 14 decembrie 2007 cu privire la tutun și articolele din tutun, asupra cărora Comisia își expune obiecțiile și propunerile de îmbunătățire.

Proiectul de lege, dacă analizăm în comparație cu Directivele UE (în vigoare și proiect), se arată superior ambelor în o serie de reglementări și restricții, cu o perioadă de tranziție la implementare mai scurtă. Acesta conține o interdicție expresă la plasarea pe piață a produselor din tutun care conțin mentol. De notat că Directiva 2001/37/CE nu face nici o referire la mentol (ca aditiv sau aromatizator). În același timp, din Proiectul de Directivă au fost excluse referințele anterioare la mentol. De asemenea, Proiectul de Directivă face o diferență majoră între aditivi – subliniind necesitatea aditivilor care sunt necesari la producere.

Prevederile proiectului de lege nu fac această diferență, ceea ce creează, o situație când toți aditivii și toți aromatizatorii sunt sub riscul de a fi interziși, dar nu există țigarete care nu conțin un anumit nivel de aditivi sau aromatizatori.

Privitor la avertismente, menționăm că Legea în vigoare reflectă în mare parte prevederile corespunzătoare din Directiva UE. În proiectul legii se impun o serie de prevederi confuze, care în unele cazuri le întrec pe cele din Proiectul Directivei.

Atragem atenția că prevederile proiectului de lege afectează disproporționat subiecții din industria tutunului, investițiile acestora și creează premise clare de contrabandă de import a produselor de tutun.

Referitor la conținutul proiectului menționăm că acesta contravine principiului de elaborare a actelor legislative.

Astfel, Legea nr.278/2007 cu privire la tutun conține 21 de articole, prin propunerile de modificare și completare rămân intacte doar 2 articole, totodată se propune de completat cu 20 de articole noi.

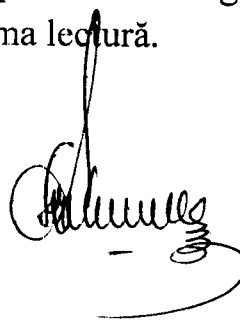
La fel se propune de modificat și titlul legii. De asemenea se schimbă și conceptul legii de bază.

Autorii propun republicarea legii după adoptare, însă aceasta va crea confuzii odată cu schimbarea titlului.

Ca ieșire din situație Comisia propune în lectura a doua de divizat articolul III ca Lege nouă separată, cu prezentarea acesteia în formă definitivată reieșind și din propunerile de îmbunătățire prezentate de comisiile permanente și a deputaților acceptate de Comisia sesizată în fond cu adoptarea ulterioară în lectura finală.

Propunerile și obiecțiile cu argumentele respective a Comisiei agricultură și industrie alimentară asupra proiectului de lege sunt prezentate în anexa, parte componentă a prezentului coraport.

Cu obiecțiile și propunerile expuse, cu votul majorității voturilor, Comisia agricultură și industrie alimentară propune proiectul de lege cu numărul de intrare 35 din 4 februarie 2014 spre adoptare în prima lectură.

Gheorghe POPA
Președintele Comisiei

**Obiecții și propuneri de îmbunătățire cu argumentele respective
asupra proiectului de Lege pentru modificarea și completarea unor acte
legislative, nr.35 din 04.02.2014**

La Articolul III din proiectul de Lege:

Pct. 3, ce ține de modificarea și completarea Art. 2 din Lege “Noțiuni principale”:

- Referitor la completarea acestui articol cu noțiunea “aditiv” **nu se acceptă**. Se propune excluderea acestei definiții și substituirea în textul legii a noțiunii “aditiv” cu noțiunea “ingredient”.

Comentariu: Această definiție conține formulări lingvistice ambigui care pot crea confuzie în percepere. Conform Directivei 2001/37/CE, „ingredientul” este definit astfel: *„orice substanță sau componentă, cu excepția frunzei de tutun și a altor părți ale plantei de tutun, naturale sau neprelucrate, utilizate la fabricarea sau prepararea unui produs din tutun și care se regăsesc în produsul finit, chiar și sub formă modificată, inclusiv hârtia, filtrul, cerneala și adezivii.”* Autorul proiectului de lege preia definiția „aditiv-ului” din Dicționarul Explicativ al limbii române. În acest sens, nu se înțelege motivul pentru care se solicită includerea acestei definiții în proiectul de lege, ținând cont de faptul că există deja definiția de „ingredient” în forma prezentată în Directiva 2001/37/CE (art. 2 pct. 5).

- Noțiunea de “**ingredient**”. Se propune expunerea acestei definiții în redacție nouă, conform definiției acestei noțiuni expusă în Directiva 2001/37/CE (art. 2 pct. 5) - *„ingredient - orice substanță sau componentă, cu excepția frunzei de tutun și a altor părți ale plantei de tutun, naturale sau neprelucrate, utilizate la fabricarea sau prepararea unui produs din tutun și care se regăsesc în produsul finit, chiar și sub formă modificată, inclusiv hârtia, filtrul, cerneala și adezivii.”*

Comentariu: Definiția expusă în proiectul de lege conține formulări lingvistice echivoce care pot crea confuzie în percepere. Există două tipuri principale de ingrediente adăugate la tutunul folosit pentru producerea țigaretelor – ingrediente de aromare și ingrediente care facilitează procesul de fabricație sau care prelungesc termenul în care produsele își păstrează proprietățile inițiale. Ingredientele de aromare contribuie la gustul de tutun al fumului de țigaretă și creează caracteristicile

specifice de gust ale fiecărei mărci. Agenții de umidificare, apa și altele constituie exemple de ingrediente care facilitează procesul de fabricație prin păstrarea umidității și pliabilității tutunului sau prelungesc perioada în care produsele își păstrează proprietățile inițiale. În plus, se folosesc și materiale precum hârtia și filtrele pentru țigarete, care la rândul lor conțin diferite ingrediente.

- Noțiunea de “**spații publice**”. Se propune expunerea acestei definiții în redacție nouă după cum urmează: „*spații publice* – toate spațiile accesibile publicului general indiferent de regimul de proprietate sau modul de acces”.

Comentariu: Cuvintele „*sau locurile utilizate de către anumite categorii sau grupuri de oameni*” se propun a fi excluse, deoarece au caracter discriminatoriu și pot crea confuzii.

Pct. 8 „Articolul 8 se exclude”. Se propune excluderea acestui punct din proiectul de lege, dat fiind faptul că, prin excluderea art. 8 din Legea nr. 278 cu privire la tutun și articolele din tutun se creează un vacuum normativ, deoarece prevederile art.8 determină exigențele de calitate și inofensivitate a produselor din tutun, prin trimiterea exactă la „standardele conexe” – documente normativ tehnice, care nu pot fi cuprinse de o Lege.

Pct. 9 „Articolul 9 alineatul (2)”. Se propune excluderea acestui punct din proiectul de lege, dat fiind faptul că o Lege nu poate oferi toate reglementările necesare prevăzute în zeci de standarde (document normativ-tehnic) în domeniu, ce țin de obligațiunile agenților economici care se ocupă de prelucrarea industrială a tutunului și fabricarea articolelor din tutun.

Pct. 10 „Capitolul IV va avea următorul cuprins:”. Se acceptă în fond, cu următoarele modificări:

- Denumirea capitolului va rămâne în varianta existentă în Legea nr. 278 cu privire la tutun și articolele din tutun – „**RESTRICȚII PRIVIND CONSUMUL ARTICOLELOR DIN TUTUN ȘI PREVENIREA EFECTELOR DĂUNĂTOARE ASUPRA SĂNĂTĂȚII**”, dat fiind faptul că varianta propusă de autor ține mai mult de o denumire a unei reglementări tehnice.

- **Articolul 10., alin. (1)**, se propune excluderea literelor a), b) și e), iar literele c) și d) vor deveni litera a) și respectiv b).

Comentariu: Anumite soiuri de tutun conțin ingredientecare facilitează procesul de fabricație sau care prelungesc termenul în care produsele își păstrează proprietățile inițiale. În contextul în care tutunul se dorește a fi considerat un ingredient, iar cel de tip „Oriental” este cunoscut ca fiind aromat, acesta poate fi interzis din conținutul țigaretelor care sunt comercializate în Republica Moldova. În prezent majoritatea

țigaretelor comercializate în Republica Moldova sunt țigaretete de tipul „American Blend” (amestec american), obținute dintr-un amestec de tutunuri Virginia, Oriental și Burley. Aceste țigaretete sunt consumate în marea majoritate a țărilor europene și în SUA. Ținând cont de faptul că tutunurile „Burley” și „Oriental” necesită ingrediente pentru prelucrare, prevederea propusă în Art. 10, par. (1), lit. a) poate fi interpretată ca o interdicție a amestecului de tutun „American Blend”. Se consideră excesivă și disproporționată și se propune a fi exclusă.

Expresia „care creează impresia” este una de natură subiectivă/ambiguă, speculativă și nu are o fundamentare juridică sau științifică. Prevederile art. 19, lit. g) din Legea nr. 780 din 27.12.2001 privind actele legislative, stabilesc expres interdicția de a folosi expresii cu sens ambiguu în actul legislativ (lege).

Pentru a evita asemenea formulări, legiuitorul trebuie să recurgă la expresii care stabilesc standarde obiective (sau cât mai obiectiv posibil).

Normele legale trebuie să aibă o predictabilitate și stabilitate (a se vedea art.4, par. (3), lit. b) din Legea nr. 780 din 27.12.2001 privind actele legislative).

Interdicția mentolului și a aromelor caracteristice care facilitează procesul de fabricație sau care prelungesc termenul în care produsele își păstrează proprietățile inițiale, va încuraja inevitabil consumatorii să cumpere țigări introduse în țară în mod ilicit și va stimula fabricarea de produse contrafăcute. Produsele din tutun contrafăcute se atestă deja pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv în capturile Serviciului Vamal, Poliției de Frontieră și Ministerului Afacerilor Interne. Mai mult decât atât, această prevedere va conduce la diminuarea corespunzătoare a veniturilor bugetare.

- **Articolul 11., alin. (1)**, nu se acceptă, acesta urmează a fi expus în redacție nouă, după cum urmează:

„(1) Conținutul substanțelor nocive în fumul țigaretelor aflate în circulație pe teritoriul RM nu va depăși următorul nivel:

- a) de 13 mg/țigaretă, pentru gudron;
- b) de 1,1 mg/țigaretă, pentru nicotină”;
- c) de 14 mg/țigaretă, pentru monoxid de carbon.”

Comentariu: O astfel de redacție cuprinde inclusiv segmentul țigaretelor fără filtru. Cuantumul țigaretelor fără filtru în producerea societății cu capital social de stat „Tutun CTC” S.A., constituie 36,6%. Excluderea țigaretelor fără filtru din circuitul produselor din tutun, va duce la apariția efectului invers, ce nu va asigura scopul proiectului de lege și anume: - se va diminua producerea producătorului autohton; - va apărea contrafactul și contrabanda din regiunea Transnistreană.

Pct. 11 „Se completează cu capitolele IV¹, IV², IV³ și IV⁴ cu următorul cuprins”. Se acceptă în fond, cu următoarele modificări:

- **Articolul 13³, alin. (2), litera c) și litera e)**, varianta propusă de autor nu se acceptă, acestea urmează a fi expuse în redacție nouă, după cum urmează:

„c) să acopere pînă la 50% din aria externă a ambelor suprafețe vizibile mari ale pachetului unitar de produse din tutun pe care este imprimat, inclusiv chenarul;”;

„e) să fie plasate în partea de jos al pachetului unitar și a oricărui ambalaj exterior și în aceeași direcție cu alte informații care apar pe ambalaj;”.

- **Articolul 13⁶:**

La alin. (1), cuvîntul „unitare” se exclude,

litera b), se propune excluderea cuvintelor „super, slim sau altele similare”,

litera c), d) și e) se exclud.

Alineatele (2) și (3) se exclud, iar alineatele (4) și (5), devin alineatele (2) și respectiv (3).

La alin. (5), sintagma „inclus, dar nu se limitează” se substituie cu sintagma „se referă”, iar litera d) se exclude.

litera d) se exclude.

Comentariu: Interzicerea plasării pe piață a țigaretelor cu diametru mai mic de 7.5 mm va duce inevitabil la interzicerea unor categorii întregi de produse, care reprezintă în prezent mai mult de 30% din piața legală.

Această măsură va reorienta masiv consumul către produse similare venite pe canale ilicite din/prin Transnistria spre piața legală din Republica Moldova, precum și din Ucraina, Belarus etc. și nemijlocit diminuarea corespunzătoare a veniturilor la bugetul de stat. De asemenea, par. (1) conține prevederi care pot fi aplicate și interpretate subiectiv de către instituțiile de control. Se propune redactarea acestuia într-o formă neutră.

Parlamentul European a exclus prevederea cu privire la interzicerea țigaretelor cu un diametru mai mic de 7.5mm din Proiectul de Directivă privind controlul tutunului, precum și interzicerea produselor mentolate și a ierburilor pentru fumat (utilizate în narghilele).

„Aplicațiile reliefate” din paragraful 5 (d) reprezintă un element cheie în lupta cu contrafacerea produselor din tutun și sunt foarte greu de falsificat. Se propune excluderea paragrafului respectiv.

Considerăm că autorul trebuie să evite expresia generală și cuprinzătoare „inclus dar nu se limitează” și să aplice formulări cât mai precise și obiective.

- **Articolul 13⁷** se exclude.

Comentariu: Instituirea prin lege a formei și mărimii pachetului de țigarete va duce inevitabil la apariția produselor contrafăcute, deoarece acestea vor deveni mult mai simple și mai ușor de falsificat.

Forma pachetului prestabilită ar fi în stare să restrângă semnificativ complexitatea unui pachet de țigarete, astfel eliminându-se de fapt un obstacol important în calea contrafacerii. Complexitatea ambalajului pentru țigarete este prima și cea mai bună linie de apărare împotriva contrafacerii. Imprimarea hi-tec, caracteristicile de design îmbunătățite și actualizarea constantă a designului de ambalaj și forma pachetului prezintă obstacole considerabile și costisitoare pentru contrafacere.

Parlamentul European a exclus prevederea privind instituirea pachetelor standardizate din Proiectul de Directivă cu privire la controlul tutunului.

Introducerii standardizării complete a ambalajelor produselor din tutun (inclusiv culorile și caracterele înscrisurilor) pot fi interpretate ca restrângeri evidente ale dreptului de a folosi mărcile comerciale, incluzând mărci verbale, figurative și nume de comerț. Reducerea suprafeței de afișare la 25-35% din totalul suprafeței pachetului, cât și propunerile de standardizare ale formei pachetelor (forma paralelipipedică), exclud drepturile de proprietate industrială pre-dobândite ale titularilor, echivalând cu o expropriere sau anulare a acestora, elimină funcțiile inerente ale acestora (imposibilitatea de a distinge între produse de același gen) și descurajează orice forma de inovație.

Potrivit art. 126 din Constituția Republicii Moldova, economia Republicii Moldova este o economie de piață bazată pe proprietatea privată și libera concurență, inviolabilitatea investițiilor (inclusiv străine) sunt protejate și în conformitate cu art. 128, Republica Moldova garantează drepturile de proprietate (inclusiv intelectuală). Mai mult decât atât, art. 9 din Legea 81 din 18.03.2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător obligă autoritățile publice să respecte drepturile investitorilor străini. Propunerile Proiectului de lege sunt contrare și principiilor prevăzute de art. 4 par. (3) lit. a) din Legea nr. 780 din 27.12.2001 cu privire la procesele legislative, care prevede că, atunci când se adoptă o lege trebuie respectată regula de oportunitate.

Angajamentele internaționale sunt de asemenea încălcate, inclusiv Acordurile Organizației Mondiale a Comerțului cu privire la Aspectele legate de Comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală („TRIPS”), Acordul privind Barierele Tehnice în calea Comerțului („BTC”), Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale Organizației din Paris, Convenția pentru Protecția Proprietății Intelectuale („Convenția de la Paris”). Măsurile propuse în acest proiect de lege afectează, de asemenea, investițiile efectuate de producători care sunt protejate în cadrul acordurilor comerciale bilaterale cum ar fi acordurile bilaterale (tratate) cu privire la

protejarea reciprocă a investițiilor semnate între Republica Moldova și România, Federația Rusă, Ucraina și Luxemburg:

1. Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Uniunea Belgia - Luxemburg privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Chișinău la 21.05.1996 (document ratificat - Legea nr. 995-XIII din 15.10.1996), în vigoare din 20.04.2002.

2. Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la București la 14.08.1992. (Document Ratificat - Legea nr. 861-XIII din 31.05.1996), în vigoare din 15.06.1997.

3. Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Ucrainei privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Chișinău la 29.08.1995. (Document Ratificat - legea nr. 762-XIII din 06.03.1996), în vigoare din 27.05.1996.

4. Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Federației Ruse privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor de capital, semnat la Moscova la 17.03.1998. (Ratificarea documentului - Hotărârea Parlamentului nr. 64-XIV din 25.06.1998), în vigoare din 18.07.2001.

5. Acordul OMC privind aspectele drepturilor de proprietate intelectuală legate de comerț („TRIPS”). Art. 15 (4) din TRIPS prevede în mod expres că natura produselor cărora li se va aplica o marcă de fabrică sau de comerț nu va constitui un obstacol la înregistrarea mărcii. De asemenea art. 20 din TRIPS prevede că „Folosința unei mărci de fabrică sau de comerț în cursul unor operațiuni comerciale nu va fi împiedicată de o manieră nejustificată prin cerințe speciale, cum ar fi folosința cu a unei alte mărci, folosința sub o formă specială, sau folosința de o manieră care să dăuneze capacității sale de a distinge produsele sau serviciile unei întreprinderi de cele ale altor întreprinderi”.

- *Articolul 13⁹, alineatele (4), (5), (8) și (9), se exclud.*

Comentariu: Este inacceptabilă limitarea companiilor din domeniul tutunului de dreptul de a-și demonstra responsabilitatea socială față de comunitatea unde își desfășoară activitatea și de a participa activ prin acte filantropice la dezvoltarea societății. Industria tutunului, asemenea altor agenți economici din țară sau companii multinaționale din diferite domenii de activitate participă activ și se implică în lupta cu comerțul ilicit cu produse din tutun, contribuie prin proiecte de responsabilitate socială și prin acte filantropice la dezvoltarea culturii și a societății din Republica Moldova.

Considerăm prevederile par. (9) ca fiind prea generale și neclare. Nu este clar cui îi este adresată norma în cauză. O interpretare directă a acesteia ne sugerează că, inclusiv o persoană fizică, nu-și poate servi un prieten sau coleg cu o țigaretă. În acest

caz norma intervine abuziv în viața privată a fumătorilor (or aceștia nu produc, importă sau comercializează articole din tutun).

Par. (10) în forma în care au expus autorii problema, nu stabilește atribuțiile exacte ale fiecărui organ, fapt ce poate facilita săvârșirea anumitor abuzuri de reprezentanți ai acestora.

- *Articolul 13¹⁰*, alin. (2) se exclude, iar alineatul (1) devine alineat unic, cu următorul conținut:

„(1) Producătorii și importatorii de produse din tutun notifică Centrul Național de Sănătate Publică despre orice produs nou din tutun sau produs din tutun cu compoziția modificată, în termen de 30 zile calendaristice pînă la intenția plasării pe piață”.

Comentariu: Se propune ca notificarea despre un produs nou sau un produs cu compoziția modificată să fie redusă de la șase luni la 30 zile, deoarece aceasta descurajează orice formă de inovație și creează bariere tehnice pentru comerț.

- *Articolul 13¹³*, *alineatele (5), (6) și (7)* se exclud.

Comentariu: Interzicerea expunerii vizibile a produselor din tutun este o măsură disproporționată și excesivă. Nu există nici o dovadă plauzibilă pentru a justifica interdicția privind expunerea produselor din tutun. Acest fapt ar putea avea efecte grave asupra concurenței, asupra consumatorilor, comercianților cu amănuntul și ar stimula comerțul ilicit.

Această prevedere contravine expres legislației comerțului cu amănuntul și protecției consumatorului. Este important de menționat că tutunul și produsele din tutun sunt produse legale în Republica Moldova și în orice altă țară din lume. Această prevedere încalcă cerințele pct. 16-17 a HG nr. 931 „cu privire la desfășurarea comerțului cu amănuntul”. Vânzătorul este obligat să respecte drepturile cumpărătorilor privind accesul la informația despre mărfuri, în conformitate cu prevederile Legii nr. 105-XV din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 126-131, art. 507).

Nici o prevedere a Convenției Cadru privind Controlul Tutunului nu necesită o interdicție a expunerii vizibile a produselor din tutun. Introducerea acesteia ar încălca drepturile fundamentale ale producătorilor de țigarete, încălcându-se atât legislația națională, cât și cea internațională (Republica Moldova este membră a Organizației Mondiale a Comerțului), precum și tratatele bilaterale de investiții. Nici Uniunea Europeană, prin Proiectul de Directivă privind controlul produselor din tutun și nici țările din CSI nu au adoptat asemenea prevederi, considerându-le a fi excesive și discriminative.

De asemenea, trebuie de menționat și faptul că Întreprinderile Mici și Mijlocii vor avea de pierdut cel mai mult în urma unor asemenea măsuri și se va simți o creștere a costurilor operaționale. Aceasta ar însemna pentru Republica Moldova pierderi considerabile dat fiind faptul că există peste 1000 de chioșcuri tabaconiste (din totalul de circa 10,000 de puncte de vânzare unde se vând produse din tutun), fapt ce ar afecta și locurile de muncă. Aproximativ 3000 persoane ar putea rămâne fără lucru în primă fază.

O interdicție de afișare a produselor din tutun ar putea avea un impact asupra comerțului ilicit cu produsele din tutun – contrabanda și produsele din tutun contrafăcute se vor distribui și vinde mult mai ușor.

Aceste măsuri impuse de autor se consideră a fi exagerate, disproporționate și discriminatorii, care încalcă drepturile fundamentale ale cetățenilor și ale întreprinderilor comerciale.

- **Articolul 13¹⁴**, partea de propoziție „în spațiile publice închise, semiînchise, locurile de muncă, transportul public și spații publice deschise” urmează a fi exclusă, dat fiind faptul că Legea deja prevede expres interzicerea fumatului în spațiile publice închise.

alin. (1), litera a), cuvintele „și semiînchise” se exclud.

Se propune completarea Art. 13¹⁴ cu 3 alineate noi, alin. (2)...(4), după cum urmează:

„(2) Fumatul este permis în spații special amenajate pentru fumat, cu respectarea următoarelor condiții obligatorii:

- a) să fie construite astfel încât să deservească doar fumatul și să nu permită pătrunderea aerului viciat în spațiile publice închise;
- b) să fie ventilate corespunzător, astfel încât nivelul noxelor să fie sub nivelurile maxime admise.

(3) De la prevederile alin. (1) fac excepție barurile, restaurantele, discotecile și alte spații publice cu destinație similară, dacă îndeplinesc condițiile alin. (2) lit. b).

(4) Prevederile alin. (1) nu se aplică barurilor, restaurantelor, discotecilor și altor spații publice cu destinație similară, al căror proprietar sau administrator stabilește și afișează avertismentul: „În această unitate fumatul este interzis”.”.

Comentariu: Considerăm că există soluții practice și eficiente care ar cuprinde interesele legitime ale celor care nu doresc să fie expuși unui mediu ce conține fum de tutun, dar și ale celor care doresc să fumeze în locuri publice. În mod tradițional adulții și proprietarii de afaceri doresc să aibă un rol în a decide cum să pună în aplicare soluțiile care ar funcționa pentru clienții și angajații lor.

În ceea ce privește restricțiile privind comercializarea produselor din tutun către minori, în anul 2012 au fost introduse modificări pentru a pune în aplicare sancțiuni pentru cei ce comercializează țigarete minorilor:

În Codul contravențional, art. 91, modificat prin Legea 22/02.03.2012 pentru majorarea amenzilor.

În Legea 278 cu privire la tutun și la articolele din tutun, art. 15 au fost modificate prin Legea 22 din 02.03.2012, alin. (4) și (5):

(4) Unitățile comerciale ce comercializează cu amănuntul articole din tutun sînt obligate:

a) să afișeze la loc vizibil informația privind interzicerea vînzării articolelor din tutun persoanelor sub vîrsta de 18 ani;

b) să afișeze informația privind cuantumul amenzii aplicate pentru nerespectarea prevederilor privind interzicerea vînzării articolelor din tutun persoanelor sub vîrsta de 18 ani.

(5) Pentru a se asigura că persoana care cumpără articole din tutun a atins vîrsta de 18 ani, comercianții (vînzătorii) sînt obligați să solicite de la cumpărător prezentarea actului de identitate sau a unui alt act oficial cu fotografia persoanei, care să ateste vîrsta acesteia. În cazul în care cumpărătorul refuză să prezinte actul de identitate, comerciantul (vînzătorul) nu are dreptul să-i vîndă articole din tutun.

Pct. 12 „La articolul 14:”. Se acceptă în fond, cu următoarele modificări:

alin. (2), varianta propusă de autor nu se acceptă, această alineat urmează a fi expus în redacție nouă, după cum urmează:

„(2) Se interzice circulația pe teritoriul Republicii Moldova a produselor din tutun, dacă aceste produse ori fumul acestora conțin substanțe nocive peste normele, specificate la articolul 11 alineatul (1) din prezenta lege.”

Comentariu: Varianta alineatului (2), propusă de autorul proiectului de lege, nu poate fi acceptată deoarece este cu non-sens (nici o țigară nu poate circula...).

Pct. 14 „Articolul 18:” se exclude.

Comentariu: Sancțiunea expusă în art. 18, privind retragerea licenței, se regăsește în Codul Contravențional, astfel existînd o dublarea a normelor legale.

Pct. 18 „Articolul 20 va avea următorul cuprins:” Se acceptă în fond, cu următoarele modificări:

Art. 20, alin. (3), cuvintele „producătorul de țigări ” se exclud, iar în final, după cuvintele „în care se fumează” se completează cu sintagma „ , care nu corespund prevederilor prezentei legi.”

Comentariu: Par. (3) prevede dreptul unei anumite satisfacții efective pentru dauna cauzată de consumul produselor din tutun.

Producătorul se ocupă cu producerea și este obligat să respecte normativele de producere, pentru care deja poartă răspundere. Producătorul nu controlează abitudinile (deprinderile) de fumat ale persoanelor, nu poate controla dacă persoanele juridice responsabile au pus sau nu semnul că fumatul este interzis, nu poate participa la echiparea spațiilor special amenajate pentru fumat, etc.

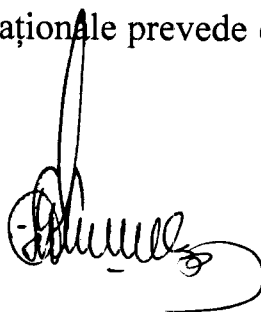
La Articolul VII din proiectul de Lege:

Alineatul (1), după cifra „13¹⁴”, sintagma „alineatul (1)” se exclude;
după cifra „13¹⁵”, sintagma „alineatul (2) litera a)” se exclude;
sintagma „6 luni” se substituie cu cifra „36”;
termenul de „1 an” se substituie cu sintagma „36 de luni”.

Alineatul (2), cuvintele „articolele 11 și 16 din” se exclud.

Comentariu: Considerăm că orice modificare legislativă în domeniul tutunului trebuie să beneficieze de o perioadă de tranziție corespunzătoare de cel puțin 36 de luni, conform practicii internaționale.

Drept exemplu de bună practică poate servi Proiectul de Directivă cu privire la controlul tutunului din Uniunea Europeană, care prevede pentru transpunerea Directivei în legislația națională o perioadă de la data de intrare în vigoare de 18 luni, iar pentru implementarea legislației naționale prevede de la data de intrare în vigoare o perioadă de 36 luni.

Gheorghe POPA
Președintele Comisiei